

Oriol Pujol, portaveu de CiU al Parlament de Catalunya, considera que amb el 13D el dret a decidir ha sortit del "silenci".

L'èxit de Constantí

Hi ha qui ha destacat la baixa participació a les consultes independentistes del 13 de desembre. Però la jornada va recollir el vot de prop de 200.000 persones d'encara no 170 municipis. La mobilització de les consultes va tenir una notòria projecció internacional, va generar un debat intens i ha situat l'independentisme a l'agenda política, quan falta menys d'un any per a les eleccions al Parlament.

La setmana següent a les consultes va ser prou moguda. Va començar amb el terrabastall de l'enfrontament entre un dels principals dirigents de la plataforma Osona Decideix

i els de la Coordinadora Nacional de les Consultes per la Independència. Un foc que es va apagar en 24 hores, després de les trobades entre Alfons López Tena, d'Osona Decideix, i el portaveu

de la coordinadora nacional, l'alcalde d'Arenys de Munt, Carles Móra. I encara una trobada posterior, davant el Parlament de Catalunya, amb foto inclosa, entre Tena i Uriel Bertran, també de la coordinadora nacional d'aquestes consultes.

Però el socarrim per aquelles topades va deixar entreveure moviments al voltant d'algunes de les persones que s'han destacat en aquestes plataformes, per mirar d'aconseguir que les consultes incidissin en el panorama electoral català.

Dijous passat, alguns dels personatges que s'han significat en les plataformes i entitats que han impulsat les consultes, com ara Enric Canela (Deumil.cat), Santiago Esplot (Catalunya Acció) o el veterà mossèn Dalmau i Enric Fontanals (Acte de Sobirania), van presentar un manifest que demanava que l'independentisme concorregués en una candidatura unitària a les pròximes eleccions catalanes. Tanmateix, aquest manifest va néixer després d'un episodi prou mogut que va fer que Carles Móra decidís finalment de desmarcar-se'n.

Moviments al voltant de Reagrupament.

De fet, Móra, en l'eufòrica conferència de premsa que va fer la nit del 13D, anunciava la presentació d'una "Ilei" per a demanar al Parlament una consulta d'independència a Catalunya i la creació d'una nova "plataforma electoral" per a recollir la mobilització de les consultes. Unes iniciatives que no han estat, ara com ara, seguides per la coordinadora com a tal. De fet, la "Ilei" ha acabat essent una nova ILP per a demanar una consulta al Parlament de Catalunya, que ha estat presentada a títol personal per alguns membres de la coordinadora nacional dels referèndums. Pel que fa a la plataforma electoral, finalment ha quedat en el manifest que proposa una candidatura unitària, del qual parlàvem suara.

Sigui com sigui, sí que és cert que una de les formacions que pot acabar acollint alguns dels impulsors d'aquestes consultes és Reagrupament. De fet, Carles Móra ja ha dit obertament que seria un "honor" de poder encapçalar la llista de Reagrupament, una opció que l'impulsor d'aquesta formació, Joan Carretero va apuntar com a possible. L'alcalde d'Arenys de Munt ja fa temps que ha manifestat sense embuts el seu acostament a aquesta organització.

Les simpaties per la formació de Carretero també les ha expressades obertament Enric Canela, ex-militant de Convergència i impulsor d'aquest darrer manifest per la unitat independentista, presentat dijous passat.

L'efecte sobre els partits. Malgrat que algunes formacions, especialment les més adverses, han volgut minimitzar els resultats de les consultes del 13D, perquè hi va participar poc més del 27% de mitjana als municipis on es van dur a terme, tots els partits han observat els efectes que la mobilització pot tenir sobre la política catalana.

Esquerra i Convergència han volgut participar de les consultes amb més o menys intensitat. Per als independentistes, les consultes han reforçat les tesis d'aquells que consideren que la legislatura vinent cal posar èmfasi en la reivindicació del dret de decidir.

El president d'Esquerra, Joan Puigcercós, reiterava el mateix dia de les consultes, a Vic, la promesa electoral d'Esquerra de treballar per

aconseguir que a la legislatura vinent Catalunya dugui a terme un referèndum vinculant". De fet, als debats territorials de la formació amb les seves bases, cada vegada més es perfila la reivindicació de l'impuls d'una consulta sobre l'autodeterminació com un dels eixos primordials en les negociacions postelectorals amb vista a una hipotètica formació de govern. Si finalment es fixa aquesta condició, serà molt difícil que Esquerra pugui participar en cap govern la pròxima legislatura.

D'una altra banda, Convergència ha mantingut una posició més ambigua respecte a les consultes. Els sectors sobiranistes de la formació consideren que les consultes marquen un punt de canvi en la política catalana. El portaveu parlamentari de CiU, Oriol Pujol, va dir durant la jornada del 13 de desembre que el dret de decidir havia "sortit del silenci" i advertia que "n'han de prendre nota" aquells que creien que tot plegat "era un *divertimento*". Per al secretari general adjunt de Convergència, Felip Puig, tard o d'hora Catalunya haurà de prendre en consideració una consulta oficial per a l'autodeterminació. Amb tot, de moment, Convergència no veu la possibilitat de cap consulta com a fet immediat per a la legislatura vinent. Puig ha deixat clar que la seva formació no donarà ales a una possible consulta si no hi ha "garanties de guanyar-la". Per al dirigent convergent, "Espanya no és

el Canadà", en referència a la seva tradició democràtica que permet la repetició d'aquesta mena de referèndums.

També Iniciativa per Catalunya ha observat de cua d'ull les consultes. Alguns dels seus càrrecs municipals electes hi han donat suport, tot i que la direcció de la formació, malgrat considerar-les legítimes i un bon exercici democràtic, no les han abonades. Però malgrat la valoració inicial de les consultes, feta per la portaveu de la formació, Laia Ortiz, que considerava que la "baixa participació" indicava que la ciutadania s'havia sentit "poc preocupada", l'endemà el secretari general dels ecosocialistes, Joan Herrera, desfeia l'argument d'Ortiz i remarcava que la jornada del 13D expressa el "cansament" i el "malestar" cap a un "federalisme plurinacional i plurilingüe". Herrera també remarcava que la participació "és una xifra molt destacable" que representa molta gent cansada que es falti el respecte a Catalunya, i "de la sentència del Tribunal Constitucional que no arriba, i de les possibles retallades".

Al seu torn, al PSC el debat tampoc no hi ha passat per alt. Alguns sectors han estat molt crítics amb la jornada, però alguns altres l'han considerada com un advertiment seriós. De fet, aquests segons van aconseguir que la reacció de la direcció de la formació, a la reunió del dilluns 14 de desembre,

JORDI PLAY

A Sant Jaume de Frontanyà, el poble més petit del Principat, la consulta popular per la independència es va fer el dia 12 de desembre.

Les Illes s'hi apunten

Ja vam avançar fa unes quantes setmanes que a les illes Balears també s'anava configurant una plataforma de caràcter municipalista per a treballar a favor del dret de decidir. El 12 d'octubre proppassat es va constituir la plataforma Avançam, que compta amb 104 representants electes municipals de les quatre illes, de totes les formacions (PSM, UM, Esquerra, Entesa, EU, Els Verds, Eivissa Pel Canvi, Gent per Formentera i independents), llevat del PP i del PSOE. Entre els integrants hi ha Nanda Ramon, regidora a l'Ajuntament de Palma (PSM), el batlle de Formentera, Jaume Ferrer (Gent per Formentera), Ramon Orfila, batlle des Mercadal (Menorca, d'Entesa), Joan Carles Verd, batlle de Sencelles (Mallorca, UM), Biel Vicenç (regidor a Llubí –Mallorca– i conseller de Mobilitat del govern balear) i Joan Font, batlle de Petra (Mallorca, PSM). Precisament, aquesta darrera població és una de les que més s'ha esmentat com a possible candidata a fer una consulta d'aquest estil, perquè al govern municipal hi té majoria absoluta el PSM.

Implicar-hi la societat civil. El portaveu de la nova plataforma, Andreu Caballero, explica que l'objectiu immediat de l'organització no és pas de convocar consultes –que se situa en un termini més llarg–, sinó de crear debat i fer pedagogia per poder implicar la societat civil al voltant de la reivindicació del dret de decidir. Per a Caballero, si es vol fomentar la participació en possibles consultes és indispensable d'implicar-hi la societat civil.

El manifest presentat el dia 14 reivindica el poble de les illes com el dipositari de la sobirania i que “a ell li correspon el dret de decidir”. Així, afirma que “els pobles de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, com a nacionalitat històrica integrant de la cultura catalana i europea, són titulars del dret a l'autodeterminació”. El text també denuncia “l'endèmic” dèficit de les balances fiscals insulars amb l'estat espanyol.

El manifest es marca sis objectius, tal com explica el portaveu de la plataforma Avançam, Andreu Caballero. Articular un moviment ampli de càrrecs electes locals que treballi a favor del dret de decidir, obert a col·laborar amb moviments similars de càrrecs electes de la resta dels Pa-

Presentació pública de la plataforma Avançam, de càrrecs electes a favor del dret de decidir de les Illes.

ïsos Catalans. També es proposen de treballar per afavorir que el govern de les Illes elabori, tal com correspon al desenvolupament de l'Estatut del 2008, una llei que reguli les consultes populars a les Illes. Igualment, és objectiu de la plataforma de reivindicar un finançament just per a les Illes, a més d'aplicar totes aquelles mesures que serveixin per a reforçar el dret de decidir, explica Caballero.

Internacionalització de la causa de les Illes. La plataforma Avançam també vol contribuir a internacionalitzar la reivindicació del dret de decidir de les Illes. I, alhora, vol instar les institucions balears (Parlament, govern, consells insulars i ajuntaments) per tal que duguin a terme les iniciatives necessàries a fi de reconèixer institucionalment el dret dels ciutadans de les Illes de decidir lliurement el seu futur.

Entre les primeres accions previstes per la nova plataforma hi ha una presentació pública de l'organització d'aquí a poques setmanes, probablement després de les festes de Nadal. Aquesta presentació pot contribuir a aconseguir les previsions d'arribar, aviat, a 150 membres.

E. R.

fos mesurada i de respecte envers les consultes, per comptes d'una crítica frontal, com haurien pretès els sectors més obertament contraris a l'independentisme.

Les consultes doncs, en alguns llocs han tingut un índex de participació relativament baix, que alguns sectors independentistes han vist com un cert fracàs. És el cas, per exemple, de Constantí, una població propera a

Tarragona, amb un alt índex de població provinent de la immigració espanyola. La consulta va mobilitzar-hi un 13% del cens, això sí, amb una àmplia victòria del sí. Per als impulsors d'aquella consulta, però, no es pot pas parlar de fracàs. Per a Joan Reig, músic i bateria d'Els Pets, un dels impulsors de la consulta a Constantí, “cal estar molt satisfets per haver aconseguit, en les condicions demogràfiques de la

població, haver pogut fer la consulta i haver contribuït a generar el debat sobre la possibilitat de la independència”. Un debat, afirma, que “també s'haurà de dur, si es vol aconseguir l'objectiu de la independència, a poblacions com l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà i Santa Coloma de Gramenet”. Aquest és l'èxit de Constantí, afirma.

Enric Rimbau